

Gemeente Hillegom

Datum: 27 mei 2026

Betreft: **Inbreng agrarische sector Duin- en Bollenstreek voor gemeentelijke formatie**

Geachte leden van de gemeenteraad,

LTO Noord-afdeling Duin- en Bollenstreek en KAVB Kring Bloembollenstreek vragen uw aandacht voor de positie en toekomst van de agrarische sector in uw gemeente, in het kader van de lopende formatiebesprekingen.

De Duin- en Bollenstreek is een wereldwijd uniek agrarisch gebied waarin economie, landschap, toerisme en cultureel erfgoed samenkomen. De agrarische sector vormt hiervan de kern en is als beheerder van het landelijk gebied van grote waarde voor werkgelegenheid, regionale economie en het internationale profiel van de streek.

Tegelijkertijd staat deze sector onder druk. Door een stapeling van regelgeving, ruimtelijke claims en verschillen tussen gemeenten en provincie(s) ontstaat een lappendeken aan beleid die investeringen bemoeilijkt. Voorlopers in verduurzaming geven aan dat zij onder deze omstandigheden niet kunnen blijven investeren. Als deze ontwikkeling doorzet, leidt dit tot stilvallende innovatie, bedrijfsbeëindiging en uiteindelijk verlies van het karakteristieke landschap en de economische kracht van de regio.

De keuzes die u in deze formatie maakt, zijn daarmee bepalend voor de toekomst van de Duin- en Bollenstreek. Wij benadrukken het belang om deze keuzes in samenspraak met agrarische ondernemers te maken.

Onze inzet

De sector draagt bij aan de maatschappij door het behoud van landschap, toerisme en een sterke regionale economie. Bovendien is de sector actief bezig om samen met overheden verdere stappen te zetten richting een toekomstbestendige en duurzame ontwikkeling. Initiatieven zoals het programma *Toekomst Bollenvak* en de Regiocertificering laten zien dat ondernemers investeren in vermindering van milieubelasting, innovatie in teeltsystemen en transparantie richting de samenleving.

Wij zoeken nadrukkelijk de samenwerking met gemeenten om deze ontwikkeling verder vorm te geven.

Tegen deze achtergrond vragen wij u om in het coalitieakkoord de volgende drie samenhangende thema's centraal te stellen.

1. Ruimtelijke ordening en bescherming van het bollengebied

Onze grond vormt het fundament onder zowel de agrarische bedrijven als de landschappelijke en economische kwaliteit van de Duin- en Bollenstreek. Bescherming van het areaal eerste- en tweedeklas bollengrond is daarmee niet alleen een sectorbelang, maar direct verbonden aan het behoud van werkgelegenheid, toerisme en de herkenbaarheid van het gebied. Wanneer deze gronden onder druk komen te staan door functieverlies of versnipperd gebruik – bijvoorbeeld door woningbouw in het buitengebied terwijl alternatieven beschikbaar zijn – verliest de regio stap voor stap haar samenhang en economische kracht.

Tegelijk vraagt een toekomstbestendige inrichting van het gebied om balans: het behoud van open ruimte en ruimtelijke kwaliteit enerzijds, en ruimte voor modernisering en ontwikkeling van bedrijven anderzijds. Een goede verbinding tussen teelt en bebouwing is daarin essentieel. Dit betekent dat bestaande instrumenten, zoals de maatwerkprocedure, ook in de praktijk sneller en effectiever moeten bijdragen aan uitvoerbare oplossingen.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Ook het voorkomen van strategisch leegstandbeheer is in dit licht van belang. Percelen met een agrarische bestemming die niet worden benut, beperken onnodig het functioneren van het bloembollencomplex en daarmee de samenhang van het gebied. Actief beleid om deze gronden weer onderdeel te laten zijn van het agrarisch gebruik draagt bij aan een robuust, vitaal en toekomstbestendig bollengebied.

2. Toekomstbestendige en duurzame agrarische sector

De maatschappelijke opgaven in de Duin- en Bollenstreek – waaronder waterkwaliteit, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving – zijn in belangrijke mate afhankelijk van een sterke agrarische sector die deze doelen kan dragen. Een toekomstbestendige sector is daarmee geen doel op zich, maar het middel waarmee deze opgaven gerealiseerd worden.

In de Duin- en Bollenstreek werken kwekers, toeleveranciers, waterschappen, kennisinstellingen en overheden intensief samen aan een schonere en toekomstbestendige sierteelt. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de Regiocertificering, die momenteel al leidt tot een halvering van het middelengebruik op 55% van het sierteeltareaal. Het gezamenlijke streven is om dit de komende jaren, samen met overheden, uit te breiden naar 100% van het areaal.

Tegelijkertijd staat een belangrijke randvoorwaarde voor deze ontwikkeling onder druk: de beschikbaarheid van voldoende zoet water. Momenteel wordt zoetwater vanuit de Hollandse IJssel aangevoerd om de sloten in de Bollenstreek door te spoelen. Deze aanvoer staat echter onder druk door een politieke discussie over de verdeling van zoetwater, onder andere tussen de Bollenstreek en de veenweidegebieden. Wij roepen gemeenten op om hierin gezamenlijk op te trekken en duidelijkheid te creëren.

Deze ontwikkelingen laten zien dat verduurzaming in volle gang is, maar ook afhankelijk is van stabiele randvoorwaarden en voldoende ontwikkelruimte.

Verduurzaming vormt hierin zowel een maatschappelijke doelstelling als een voorwaarde om als sector toekomst te houden (licence to operate). Ondernemers investeren aantoonbaar in vermindering van milieubelasting en innovatie, maar de snelheid en schaal waarop dit kan plaatsvinden worden direct bepaald door de ruimte die zij krijgen om hun bedrijf door te ontwikkelen.

Zonder ontwikkelruimte – in fysieke zin én in regelgeving – ontstaat een patstelling: de sector kan niet verder verduurzamen, terwijl tegelijkertijd de druk vanuit beleid en maatschappij toeneemt. Dit ondermijnt zowel het toekomstperspectief van bedrijven als het behalen van publieke doelen.

Daarom is het noodzakelijk dat gemeenten een faciliterende rol nemen in het mogelijk maken van een moderne en flexibele bedrijfsvoering. Verbreding en nevenactiviteiten zijn daarbij een integraal onderdeel van een economisch gezond bedrijf, en dragen bij aan risicospreiding en investeringskracht. Ook ruimte om producten buiten het primaire teeltgebied te verwerken versterkt de efficiëntie en innovatie.

Randvoorwaarden zoals passende huisvesting voor internationale medewerkers, ruimte voor duurzame energie, aandacht voor agrarische biodiversiteit en ondersteuning van herverkaveling zijn hierin bepalend voor de uitvoerbaarheid van beleid en investeringen in de praktijk.

Tot slot vraagt een toekomstbestendige sector om erkenning van de samenhang binnen het agrarisch systeem. Veehouderij en graslanden leveren een directe bijdrage aan biodiversiteit, landschappelijke kwaliteit en het functioneren van het gebied. Het borgen van deze functies is een voorwaarde voor een robuuste en evenwichtige leefomgeving.

3. Leefomgeving, bereikbaarheid en regionale samenhang

De kwaliteit van de leefomgeving in de Duin- en Bollenstreek hangt nauw samen met bereikbaarheid en goed afgestemde ruimtelijke beleidskeuzes. Effectieve infrastructurele oplossingen zijn daarbij essentieel en vragen om afgewogen keuzes. Investerings die beperkt bijdragen aan daadwerkelijke verbetering van de verkeerssituatie – zoals extra infrastructuur aan de westzijde van de N208 – leiden tot extra druk op het gebied. Verbeteringen aan de oostzijde van de N208 pakken de knelpunten gerichter aan en voorkomen extra druk op het bollengebied.

Daarnaast speelt de sector een actieve rol in de verdere verduurzaming van de regio, onder andere via samenwerking binnen Greenport Duin- en Bollenstreek. Deze inzet levert een bijdrage aan economische ontwikkeling, innovatie en maatschappelijke opgaven. Gemeentelijke ondersteuning – in beleid, capaciteit en middelen – is daarbij een belangrijke randvoorwaarde om deze beweging vast te houden en te versnellen.

Tot slot is regionale samenhang cruciaal. Verschillen in beleid tussen gemeenten leiden tot onzekerheid en belemmeren investeringen. Door het Plan Landelijk Gebied Duurzame Greenport (PLG DG) eenduidig te verankeren in de omgevingsvisies van alle bollengemeenten ontstaat een gelijk speelveld voor ondernemers en wordt de basis gelegd voor een consistente en toekomstgerichte ontwikkeling van de regio.

Samenwerking en vervolg

Wij pleiten voor beleid mét de sector, waarin agrarische ondernemers worden erkend als partner in oplossingen voor maatschappelijke opgaven.

Wij gaan graag op korte termijn met u en de formerende partijen in gesprek om bovenstaande punten nader toe te lichten en te concretiseren voor uw gemeente.

Met vriendelijke groet,

Simon Pennings, voorzitter
KAVB Kring Bloembollenstreek
LTO Noord afdeling Duin- en Bollenstreek
Alliantie Bollenstreek